

**Karnoprawna ochrona
dziedzictwa kultury w Hiszpanii**
Studium prawnoporównawcze

BIBLIOTEKA PRAWA
OCHRONY ZABYTEKÓW

Redaktorzy serii
KATARZYNA ZALASIŃSKA
KAMIL ZEIDLER

Anna Ławicka

**Karnoprawna ochrona
dziedzictwa kultury w Hiszpanii**
Studium prawnoporównawcze

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego – Narodowy Instytut Dziedzictwa
Gdańsk – Warszawa 2023

Stan prawny: 22 kwietnia 2022 r.

Recenzenci
dr hab. Maciej Trzciński, prof. UWr
prof. dr hab. Wiesław Pływaczewski

Redaktor Wydawnictwa
Katarzyna Ambroziak

Korekta streszczenia w języku hiszpańskim
Nora Orłowska

Skład i łamanie
Michał Janczewski

Projekt okładki i stron tytułowych
Jan Rutka

Na okładce
Fresk *Ecce Homo* autorstwa Eliasa Garcii Martíneza z roku 1930,
znajdujący się w Sanktuarium Łaski w hiszpańskiej Borji w wersji oryginalnej
oraz w wersji znanej jako *Ecce Mono*, powstałej w wyniku nieudanej restauracji
wykonanej w sierpniu 2012 r. przez Cecilię Giménez

Publikacja dofinansowana przez Narodowy Instytut Dziedzictwa

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

60
LAT MISJI

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-536-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wstęp oraz założenia metodologiczne i koncepcja pracy	17
ROZDZIAŁ 1	
Źródła prawa ochrony dziedzictwa kultury w Hiszpanii	31
Wprowadzenie	31
1.1. System źródeł prawa hiszpańskiego	35
1.2. Źródła prawa ochrony dziedzictwa kultury powszechnie obowiązujące na terytorium Hiszpanii	67
1.3. Źródła prawa ochrony dziedzictwa kultury we wspólnotach autonomicznych	73
1.4. Źródła prawa ochrony dziedzictwa kultury w prawodawstwie lokalnym	90
Hiszpania vs. Polska	95
ROZDZIAŁ 2	
Ochrona dziedzictwa kultury w Hiszpanii	101
Wprowadzenie	101
2.1. Ewolucja prawa ochrony dziedzictwa kultury w Hiszpanii	103
2.2. Poziomy oraz struktura systemu prawnej ochrony dziedzictwa kultury	113
2.2.1. Hiszpańskie dziedzictwo historyczne	116
2.2.2. Generalny Inwentarz Dóbr Ruchomych	119

2.2.3. Generalny Rejestr Dóbr Kultury	123
2.2.4. Specjalne systemy ochrony dziedzictwa historycznego	138
2.3. Państwowa administracja publiczna	
w ochronie dziedzictwa kultury	146
Hiszpania vs. Polska	159

ROZDZIAŁ 3

Przestępstwa przeciwko dziedzictwu kultury w prawie hiszpańskim	171
Wprowadzenie	171
3.1. Ogólne zasady hiszpańskiego prawa karnego	172
3.2. Przestępstwa przeciwko dziedzictwu kultury zawarte	
w rozdziale II tytułu XVI kodeksu karnego	194
3.2.1. Poważne przestępstwo przeciwko	
budynom szczególnie chronionym – art. 321	199
3.2.2. Przestępstwo nadużycia władzy	
przez funkcjonariuszy publicznych – art. 322	207
3.2.3. Przestępstwo zniszczenia	
dziedzictwa historycznego – art. 323	216
3.2.4. Szkoda na dziedzictwie historycznym	
z tytułu poważnej nieostrożności – art. 324	233
3.3. Inne przepisy karne chroniące dziedzictwo historyczne	238
3.4. Rozmiary przestępczości	
przeciwko dziedzictwu kultury w Hiszpanii	255
Hiszpania vs. Polska	266

ROZDZIAŁ 4

Wykroczenia administracyjne	
przeciwko dziedzictwu kultury w prawie hiszpańskim	289
Wprowadzenie	289
4.1. Wykroczenia administracyjne	
powszechnie obowiązujące na terytorium Hiszpanii	290
4.2. Wykroczenia administracyjne	
obowiązujące na terytoriach wspólnot autonomicznych	307
Hiszpania vs. Polska	318
Wnioski	325

Źródła prawa	342
Prawo hiszpańskie	342
Prawo polskie	357
Prawo europejskie	359
Prawo międzynarodowe	359
Orzecznictwo hiszpańskie	361
Literatura	363
Literatura obcojęzyczna	363
Literatura polskojęzyczna	374
Źródła internetowe	381
Streszczenie	
Karnoprawna ochrona dziedzictwa kultury w Hiszpanii. Studium porównawcze	386
Summary	
Criminal law protection of cultural heritage in Spain. A comparative law study	390
Resumen	
La protección penal del patrimonio cultural en España. Estudio jurídico comparativo	394
Spis schematów	398
Spis tabel	399